

Verzekering

B.A. BEDRIJF

GENERALI BELGIUM
Verzekeringsmaatschappij

Naamloze Vennootschap - Maatschappelijk Kapitaal BEF 1.600.000.000 - H.R. Brussel 255.122
Louizatoren, Louizalaan, 149 - 1050 Brussel - Tel. (02) 403 81 11 - Telefax (02) 403 88 99
Verzekeringsonderneming toegelaten onder codenr. 0145 (K.B. van 04/07/1979 - B.S. van 14/07/1979)

Al de sommen, die in onderhavig document en zijn bijlagen vermeld staan, zijn uitgedrukt in Belgische franken,
behoudens indien een andere valuta uitdrukkelijk ertegenover is aangeduid.

INHOUDSOPGAVE

DEFINITIES

TITEL I VOORWAARDEN DIE EIGEN ZIJN AAN DE VERZEKERING BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEID

- Art. 1 - Schade en gewaarborgde bedragen
2 - Voorwerp van de verzekering
3 - Verduidelijkingen in verband met sommige waarborgen
4 - Uitsluitingen
5 - Territoriale uitgestrektheid

TITEL II VOORWAARDEN DIE EIGEN ZIJN AAN DE AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING NA LEVERING VAN PRODUCTEN OF NA UITVOERING VAN WERKEN

- Art. 6 - Schade en gewaarborgde bedragen
7 - Voorwerp van de verzekering
8 - Verduidelijkingen in verband met sommige waarborgen
9 - Uitsluitingen
10 - Territoriale uitgestrektheid

TITEL III VOORWAARDEN DIE EIGEN ZIJN AAN DE VERZEKERING RECHTSBIJSTAND

- Art. 11 - Voorwerp van de verzekering
12 - Prestaties van de verzekering
13 - Organisatie van de rechtsbijstand bij gewaarborgd schadegeval
14 - Uitsluitingen
15 - Onvermogen van de aansprakelijke derde
16 - Verzekerd bedrag
17 - Territoriale uitgestrektheid

TITEL IV BEPALINGEN DIE VOOR ALLE WAARBORGEN GELDEN

Het risico

- Art. 18 - Risicobeschrijving
19 - Risicowijziging
20 - Sancties bij schadegeval
21 - Preventie en controle
22 - Verandering van verzekeringsnemer

De premie

- Art. 23 - Aard van de premie
24 - Premieberekening
25 - Provisionele premie
26 - Loon- en omzetaangifte
27 - Ontstentenis van aangifte
28 - Controle van de aangifte
29 - Betalingswijze van de premie
30 - Niet-betaling van de premie
31 - Wijziging van verzekeringsvoorwaarden en tarieven

Schadegevallen

- Art. 32 - Schadeaangifte
33 - Verplichtingen van de verzekerde
34 - Leiding van het geschil
35 - Verplichtingen van de maatschappij
36 - Subrogatie

Duur - Beëindiging - Opzegging - Kennisgeving

- Art. 37 - Duur van het contract
38 - Beëindiging - opzegging
39 - Opzeggingswijze
40 - Mededelingen en kennisgevingen

Verzekering B.A. BEDRIJF

ALGEMENE VOORWAARDEN

DEFINITIES

Voor de toepassing van onderhavig contract verstaat men door :

Maatschappij :

GENERALI BELGIUM NV, verzekeringsmaatschappij toegelaten onder codenummer 0145 voor de takken algemene B.A. (K.B. van 4 juli 1979, B.S. van 14 juli 1979).

Verzekeringnemer :

de natuurlijke persoon of rechtspersoon die het contract onderschrijft.

Verzekerden :

de volgende personen zijn verzekerd in de uitoefening van hun functies in de onderneming :

- de verzekeringnemer ;
- indien de verzekeringnemer een natuurlijke persoon is, zijn gezinsleden die bij hem inwonen en met hem voor gemene rekening werken ;
- indien de verzekeringnemer een rechtspersoon is : zijn bestuurders, vennoten, commissarissen en zaakwaarnemers ;
- zijn al dan niet bezoldigde vaste of toevallige aangestelden, in de uitoefening van hun functies ;
- alle andere personen of gelijk welke groep van personen die in de bijzondere voorwaarden worden aangeduid.

Wordt als derde beschouwd, iedere andere persoon dan de verzekerden. De verzekeringnemer, zijn echtgenoot evenals zijn bloed- en aanverwanten in rechte lijn die bij hem inwonen en door hem onderhouden worden, worden echter niet als derden beschouwd.

De aangestelden, bestuurders, vennoten, commissarissen kunnen in aanmerking komen voor de verzekeringsuitkering voor andere stoffelijke schade dan de schade aan kledingstukken, werktuigen en persoonlijke bezittingen.

Schadegeval :

de schade of het geheel van de schade die voortspuit uit eenzelfde schadeverwekkend feit dat de waarborg van het contract kan meebrengen.

Vrijstelling :

vergoedingsgedeelte dat bij een schadegeval ten laste blijft van de verzekerde en waarvan het bedrag bepaald wordt in de algemene en de bijzondere voorwaarden.

Verzekeringjaar :

de periode begrepen tussen :

- hetzij twee jaarvervaldagen van het contract ;
- hetzij de aanvangsdatum en de eerste vervaldatum ;
- hetzij de laatste vervaldatum en de opzeggingsdatum van het contract.

Lichamelijke schade :

elke aantasting van de fysieke integriteit evenals de geldelijke of morele gevolgen ervan.

Stoffelijke schade :

- elke beschadiging, vernieling of verdwijning van een zaak ;

- elke fysieke aantasting op een dier.

Immateriële gevolgschade :

elk geldelijk nadeel dat het gevolg is van gewaarborgde lichamelijke of stoffelijke schade, die op haar beurt voortvloeit uit het genotsverlies van een goed of van iemands diensten - en met name een productievermindering, een activiteitsstilstand, een verlies van winst, cliënteel of marktaandeel, of een toename van algemene kosten -, op voorwaarde dat dit geldelijk nadeel aantoonbaar en in cijfers uit te drukken is.

Immateriële niet-gevolgschade :

elk geldelijk nadeel dat niet het gevolg is van gewaarborgde lichamelijke of stoffelijke schade.

Levering van producten :

het materiële bezitsverlies van producten of het in omloop brengen ervan, vanaf het ogenblik dat de verzekeringnemer of zijn aangestelden de praktische middelen hebben verloren om over deze producten een rechtstreekse materiële controle uit oefenen of om de gebruiks- of consumptievoorwaarden ervan te wijzigen zonder de tussenkomst of de toelating van een bestemming.

Einde van de werken :

de eerste in datum van één van de volgende gebeurtenissen : de voorlopige oplevering, de inbezitneming, het betrekken, de terbeschikkingstelling of de indienststelling van de werken, zodra de verzekeringnemer of zijn aangestelden daadwerkelijk hun beschikkings- of controlemacht over deze werken hebben verloren.

Regelingsbureau :

EUROPAEA NV, Louizalaan, 149 - 1050 Brussel, gemandateerd door de maatschappij om de schadegevallen te beheren die de waarborgen «Rechtsbijstand» betreffen. De schade-aangiften en alle andere mededelingen van de verzekerde over een schadegeval in verband met Rechtsbijstand moeten aan Europaea worden gericht.

Titel I VOORWAARDEN DIE EIGEN ZIJN AAN DE AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING TIJDENS DE UITBATING

Art. 1 - Schade en gewaarborgde bedragen

1.1 De maatschappij waarborgt :

- de stoffelijke en lichamelijke schade ;
- de immateriële gevolgschade ;
- de immateriële niet-gevolgschade, doch enkel op voorwaarde dat zij veroorzaakt wordt door een plotse, abnormale gebeurtenis die bovendien onvrijwillig en onvoorzien is uit hoofde van de verzekeringnemer, zijn organen en leidinggevende aangestelden.

Immateriële schade die het gevolg is van lichamelijke of stoffelijke schade die niet door het contract gedekt is, blijft uitgesloten.

1.2 De waarborg is beperkt tot de bedragen die in de bijzondere voorwaarden worden bepaald. De maatschappij komt tegemoet na aftrek van alle contractuele vrijstellingen, die ten laste van de verzekeringnemer blijven. Wanneer eenzelfde schadegeval aanleiding geeft tot

schade die het voorwerp uitmaakt van specifieke vrijstellingen, wordt elke vrijstelling los van de andere toegepast op de schade waarop zij betrekking heeft.

- 1.3 Voor de waarborgen milieuhinder en burenoverlast beperkt het verzekerde bedrag zich tot de bedragen die in de bijzondere voorwaarden worden bepaald, maar met een maximum van 10.000.000 BEF (247.893,52 EUR) per verzekeringsjaar.
- 1.4 Voor de immateriële niet-gevolgsschade beperkt het verzekerde bedrag zich tot het in de bijzondere voorwaarden bepaalde bedrag, maar met een maximum van 2.500.000 BEF (61.973,38 EUR) per verzekeringsjaar.

Art. 2 - Voorwerp van de verzekering

- 2.1 De waarborg strekt zich uit tot elke extra-contractuele aansprakelijkheid tegenover derden voor schade die de verzekerden hebben veroorzaakt en die rechtstreeks of onrechtstreeks te wijten is aan hun onderneming, hun personeel, hun inrichtingen, of hun roerende en onroerende goederen, zowel binnen als buiten de omheining van de uitbating.

Bij uitbreiding wordt de contractuele aansprakelijkheid gedekt indien zij voortkomt uit een schadeverwekkend feit dat op zichzelf aanleiding kan geven tot een aansprakelijkheid buiten overeenkomst.

De dekking is evenwel beperkt tot het bedrag van de vergoedingen die verschuldigd zouden zijn indien aan de aansprakelijkheidsvordering een extracontractuele grondslag was gegeven.

- 2.2 De waarborg omvat ook de schade die aan derden wordt toegebracht :
- door het gedeelte van het bedrijfsgebouw dat dienst doet als privé-woning van een verzekerde ; deze waarborg zal worden toegepast overeenkomstig de wettelijke beschikkingen van toepassing op de verzekering van het privaat leven ;
  - door de organisatie van manifestaties van culturele, commerciële, publicitaire of sociale aard binnen of buiten de onderneming (ook tijdens de voorbereidende werkzaamheden van deze manifestaties) ;
  - door georganiseerde en toegelaten bezoeken aan het bedrijf en haar opslagterreinen ;
  - door de bereiding van maaltijden en de verstrekking ervan aan het personeel en, gratis, aan derden, voedselvergiftiging inbegrepen ;
  - door roerende zaken die aan de verzekerde toebehoren en gratis en bij gelegenheid ter beschikking worden gesteld van andere personen ;
  - door reclameborden of lichtpanelen ;
  - tijdens nevenactiviteiten die in verband staan met de hoofdactiviteit van de onderneming, zoals het onderhoud, de schoonmaak, de herstelwerkzaamheden met inbegrip van de werken aan de gebouwen in de onmiddellijke omgeving en aan de stoepen.

Art. 3 - Verduidelijkingen in verband met sommige waarborgen

- 3.1 Brand, vuur, rook, ontploffing, water

De maatschappij waarborgt eveneens de schade die veroorzaakt wordt door een brand, vuur, rook, een ontploffing of water.

De schade die normaal onder de waarborg «Verhaal van derden» van een brandpolis valt, blijft uitgesloten.

Immateriële schade die het gevolg is van schade die verzekeraar is in het kader van de waarborg «Verhaal van derden» van een brandpolis, is evenwel gedekt.

In afwijking hiervan is de schade die door een brand of een ontploffing wordt veroorzaakt aan lokalen die de verzekeringsnemer voor een periode van minder dan 30 dagen gebruikt of huurt om er commerciële of sociale manifestaties te organiseren, eveneens gedekt.

Als de schade die veroorzaakt wordt door brand, vuur, rook, ontploffing of water, ook een aantasting van het milieu vormt, zoals gedefinieerd in punt 3 van dit artikel, zijn de voorwaarden van deze waarborg eveneens van toepassing.

- 3.2 Burenoverlast

De waarborg wordt uitgebreid tot de schadevorderingen voor burenoverlast die op grond van artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek of een gelijkaardige buitenlandse rechtsbepaling worden ingesteld.

Indien het gaat om schade die veroorzaakt wordt door een aantasting van het milieu, zoals gedefinieerd in punt 3 van dit artikel, zijn de voorwaarden van deze waarborg eveneens van toepassing. In afwijking van artikel 1.1 is de immateriële schade die niet het gevolg is van lichamelijke of stoffelijke schade, niet gedekt.

- 3.3 Milieuhinder

De maatschappij waarborgt de lichamelijke of stoffelijke schade die aan derden wordt toegebracht door de verstrooiing, de lozing, het vrijkomen of het wegvloeien van vloeistoffen, gassen, afvalstoffen die het water, de bodem of de lucht verontreinigen, door lawaai, geur, temperatuur, vocht, trillingen, elektriciteit, uitstralingen of stralingen, voor zover deze schade het rechtstreekse gevolg is van een ongeval, d.w.z. van een plotse gebeurtenis die uit hoofde van de verzekeringsnemer, zijn organen of leidinggevende aangestelden, de technische verantwoordelijken die belast zijn met het voorkomen van milieuhinder, onvrijwillig en onvoorzien is.

Is echter niet gedekt de schade die te wijten is aan het niet naleven van de veiligheidsnormen en -voorschriften betreffende de activiteit van de verzekerde onderneming of aan een inbreuk op de reglementering inzake milieubescherming, in de mate dat deze overtredingen gedoogd worden door de verzekeringsnemer, zijn organen of leidinggevende aangestelden of door de technische verantwoordelijken en in het bijzonder die welke belast zijn met het voorkomen van milieuhinder.

In afwijking van artikel 1.1 is de immateriële niet-gevolgsschade echter uitgesloten indien het gaat om een aantasting van het milieu.

- 3.4 Onderaannemers

Mits vermeld in de bijzondere voorwaarden, is de waarborg van het contract verworven aan de verzekeringsnemer wanneer hij voor de uitvoering van werken die tot de activiteit van de verzekerde onderneming behoren, een beroep doet op onderaannemers.

Is niet gedekt :

- a) de schade die voortvloeit uit de niet-uitvoering of de slechte uitvoering van contractuele verbintenissen, zoals vertraging in de uitvoering van een bestelling of dienstverlening, de kosten gemaakt om het slecht uitgevoerde werk over te doen of te verbeteren ;
- b) de schade die uitgesloten zou zijn indien de onderaannemers de hoedanigheid van verzekerde hadden ;
- c) de persoonlijke aansprakelijkheid van de onderaannemers (tegenover wie de maatschappij in de rechten

en vorderingen van de verzekeringsnemer treedt).

Wanneer de premie van het contract aanpasbaar is, wordt deze waarborg slechts verleend indien de verzekeringsnemer het bedrag van de facturen van de onderaannemers aangeeft.

3.5 Werken voor privé dienst

De aangestelden mogen werken uitvoeren voor privaat rekening van de verzekeringsnemer, zijn bestuurders en/of hun gezinsleden, met name huishoudelijk werk, boodschappen, tuinieren, bomen snoeien, schoonmaken, onderhouds-, schilder- en herstelwerken, met name aan motorvoertuigen.

De maatschappij waarborgt de schade die aan derden wordt toegebracht ter gelegenheid van dergelijke werken.

3.6 Uitgeleend personeel

De maatschappij waarborgt de aansprakelijkheid van de verzekerde wanneer die in het gedrang komt bij prestaties die personeelsleden van de verzekeringsnemer onder leiding van deze laatste, maar handelend voor rekening van andere werkgevers, verrichten tijdens gelijkaardige activiteiten als die welke in de bijzondere voorwaarden worden beschreven.

Wanneer de premie van het contract aanpasbaar is op basis van de bezoldigingen, wordt deze waarborg slechts verleend indien de verzekeringsnemer de werkelijke of conventionele bezoldigingen met betrekking tot deze werken aangeeft.

3.7 Personeel ter beschikking gesteld van de verzekeringsnemer

De maatschappij waarborgt de aansprakelijkheid van de verzekeringsnemer wegens de schade die personeel dat hem ter beschikking is gesteld, toebrengt aan derden bij werken uitgevoerd ten behoeve van de onderneming.

Het betreft elke persoon (interimarisch, stagiair, uitgeleende arbeidskracht) die onder het rechtstreekse gezag van de verzekeringsnemer deelneemt aan de activiteit van de verzekerde onderneming zonder gebonden te zijn door een arbeidsovereenkomst.

Wanneer de premie van het contract aanpasbaar is op basis van de bezoldigingen, wordt deze waarborg slechts verleend indien de verzekeringsnemer de werkelijke of conventionele bezoldigingen met betrekking tot deze werken aangeeft.

Indien een ongeval dat een lid van dit geleend personeel overkomen is, ten laste moet worden genomen door de arbeidsongevallenverzekeraar van de uitlenende derde, blijft de waarborg aan de verzekerden verworven voor het verhaal dat die verzekeraar en/of het slachtoffer of zijn rechthebbenden eventueel tegen hen zouden uitoefenen.

3.8 Zelfbewegende voertuigen en machines

Wat het uitbatingsrisico betreft, strekt de waarborg zich uit tot de schade veroorzaakt door :

- voertuigen die door hun bouw of inrichting bestemd zijn om personen of zaken te vervoeren, wanneer zij gebruikt worden als werktuig ;
- machines met of zonder eigen aandrijving, wanneer hun hijskracht of nuttig laadvermogen niet meer dan 2 ton bedraagt.

Het verkeersrisico is in alle gevallen uitgesloten, behalve voor voertuigen die vrijgesteld zijn van inschrijving en waarvan de maximum toegelaten massa (MTM) niet meer dan 3,5 ton bedraagt.

De waarborg wordt in dat geval slechts toegekend voor

schadegevallen die zich binnen de bedrijfszetel of op het werf voordoen evenals in de onmiddellijke omgeving ervan.

De schade veroorzaakt ter gelegenheid van het verkeer is gedekt op basis van de bedragen en bepalingen die in het autoverzekeringscontract worden bepaald, indien de machine zich tijdens het schadegeval op een plaats bevindt waar de wetgeving op de autoverzekering van kracht is. Is dat niet het geval, dan is de waarborg verworven binnen de grenzen van de verzekerde bedragen en de bepalingen van onderhavig contract.

3.9 Reddingskosten

De maatschappij neemt de reddingskosten ten laste, voor zover het geheel van de schadeloosstelling en van de reddingskosten per verzekeringsnemer en per schadegeval het verzekerde maximumbedrag niet overschrijft.

Boven het verzekerde totaalbedrag zijn de reddingskosten beperkt tot :

1. 20 miljoen BEF (495.787,05 EUR) wanneer het verzekerde totaalbedrag lager is dan of gelijk is aan 100 miljoen BEF (2.478.935,25 EUR) ;
2. 20 miljoen BEF (495.787,05 EUR) plus 20 % van het verzekerde totaalbedrag wanneer dit tussen 100 miljoen BEF (2.478.935,25 EUR) en 500 miljoen BEF (12.394.676,24 EUR) ligt ;
3. 100 miljoen BEF (2.478.935,25 EUR) plus 10 % van het deel van het verzekerde totaalbedrag boven 500 miljoen BEF (12.394.676,24 EUR), met een maximumbedrag van 400 miljoen BEF (9.915.740,99 EUR) reddingskosten.

Deze bedragen zijn gekoppeld aan het indexcijfer der consumptieprijzen met als basisindexcijfer dat van november 1992, namelijk 113,77 (basis 1988 = 100).

De dekking wordt verleend rekening houdend met zowel de definitie als het bedrag van elke betrokken waarborg.

Zijn alleen gedekt :

1. de kosten die voortvloeien uit de maatregelen die de maatschappij heeft gevraagd om de gevolgen van gewaarborgde schadegevallen te voorkomen of te beperken ;
2. de kosten die voortvloeien uit de redelijke maatregelen die de verzekerde spontaan als een goede huisvader en conform de regels van de zaakwaarneming heeft genomen, hetzij om een gewaarborgd schadegeval te voorkomen, hetzij om de gevolgen ervan te voorkomen of te beperken, op voorwaarde :
  - dat deze maatregelen dringend zijn, d.w.z. dat de verzekerde verplicht is ze onmiddellijk te nemen, zonder dat hij de mogelijkheid heeft de maatschappij te verwittigen en haar voorafgaand akkoord te bekomen, op gevaar af de belangen van de maatschappij te schaden ;
  - dat, indien het maatregelen betreft om een gewaarborgd schadegeval te voorkomen, er nakend gevaar dreigt, d.w.z. dat indien deze maatregelen niet genomen zouden worden, er op zeer korte termijn zeker een gewaarborgd schadegeval zou uit voortvloeien.

De verzekerde verbindt zich ertoe de maatschappij onmiddellijk in te lichten over elke getroffen reddingsmaatregel.

Voor zover als nodig wordt gepreciseerd dat de volgende kosten ten laste van de verzekerde blijven :

- de kosten die voortvloeien uit maatregelen om een

gewaarborgd schadegeval te voorkomen, terwijl er geen nakend gevaar dreigt of nadat het nakend gevaar geweken is ;

- de kosten die voortvloeien uit de vertraging van de verzekerde, uit zijn verzuim om preventie maatregelen te nemen die hij eerder had moeten nemen.

3.10 Toevertrouwde goederen

De maatschappij waarborgt de schade die wordt toegebracht aan goederen die het voorwerp moeten uitmaken van een werk of dienst die tot de activiteiten behoren van de onderneming die in de bijzondere voorwaarden wordt aangeduid.

De schade wordt gewaarborgd voor zover :

- zij het gevolg is van een plotse gebeurtenis die uit hoofde van de verzekeringsnemer, zijn organen of leidinggevende aangestelden onvrijwillig en onvoorzien is ;
- zij uitsluitend voortkomt uit een oorzaak die buiten het beschadigde voorwerp ligt.

Verschillende voorwerpen die door hun afwerking, hun verpakking, hun complementariteit een geheel vormen, worden als één enkel voorwerp beschouwd.

De schade veroorzaakt aan goederen waaraan niet rechtstreeks wordt gewerkt is gedekt, en dit wanneer het gaat om werken bij derden.

Is niet in de waarborg begrepen :

- de schade die te wijten is aan water, vuur, rook of een ontploffing en die ontstaan is binnen de omheining van het bedrijf ;
- de schade aan goederen die met een ander doel toevertrouwd werden aan de verzekerden, (deposito, huur, bewaargeving), of waarvan zij het gebruik of genot gekregen hebben.

In afwijking van artikel 1.1 wordt enkel de stoffelijke schade gedekt, met uitsluiting van alle immateriële schade.

Art. 4 - Uitsluitingen

Is uitgesloten van de waarborg :

- vrijwillig veroorzaakte schade ;
- schade die het gevolg is van een inbreuk op de elementaire normen van voorzichtigheid of veiligheid, van een risico dat vrijwillig wordt aangegaan om de bedrijfskosten te verminderen of de werken te versnellen, van kennelijke beroepsbekwaamheid, van de keuze van aangestelden die duidelijk niet geschikt zijn voor het uit te voeren werk ;
- schade die voortvloeit uit een inbreuk op de wetten, regels of gebruiken die verband houden met de activiteiten van de verzekerde onderneming, terwijl de gevolgen van die inbreuk normaal te voorzien waren voor elke met de materie vertrouwde persoon ;
- schade die wegens het uitblijven van voorzorgen een herhaling is van gelijkaardige schade die zich reeds eerder voordeed ;
- schade die te wijten is aan een daad begaan in dronken toestand of in een gelijkaardige toestand die voortkomt uit het gebruik van andere producten dan alcoholhoudende dranken.

De aansprakelijkheid van de verzekeringsnemer die in het gedrang komt ten gevolge van dergelijke schade die zonder zijn medeweten veroorzaakt werd door niet-leidinggevende aangestelden, blijft echter gewaarborgd, na aftrek van een vrijstelling van 10 % van de schade met een minimum van 25.000 BEF (619,73 EUR) en een maximum van 100.000 BEF

(2.478,94 EUR). Bovendien behoudt de maatschappij in dergelijk geval haar verhaalsrecht tegen de aangestelde die de schade heeft veroorzaakt.

- De schade die voortkomt uit oorlogen of volksoptstanden, oproer,stakingen, lock-out, burgerlijke of politieke onlusten, tenzij de verzekeringsnemer bewijst dat er geen rechtstreeks noch onrechtstreeks verband bestaat tussen de schade en deze gebeurtenissen ;
- de schade die voortkomt uit financiële verrichtingen, misbruik van vertrouwen, malversatie, verduistering of uit alle gelijkaardige praktijken evenals uit oneerlijke concurrentie of schending van intellectuele rechten zoals uitvindingsrechten, handelsmerken, tekeningen of modellen en auteursrechten ;
- de schade die voortvloeit uit de niet-uitvoering of de slechte uitvoering van contractuele verbintenissen, zoals vertraging in de uitvoering van een bestelling of dienstverlening, de kosten gemaakt om het slecht uitgevoerde werk over te doen of te verbeteren ;
- de gerechtelijke, transactionele, administratieve of economische boeten, de schade die door sommige buitenlandse rechtsstelsels bestempeld wordt als «punitive, indicative and exemplary damages», evenals de kosten voor strafvervolgging ;
- de schade die rechtstreeks of onrechtstreeks te wijten is aan :
  - de wijziging van de atoomkern ;
  - radioactiviteit ;
  - het voortbrengen van ioniserende stralingen van gelijk welke aard ;
  - de uiting van schadelijke eigenschappen van kernbrandstoffen en nucleaire substanties of van radioactieve producten of afvalstoffen.
- de schade die voortkomt uit de aansprakelijkheid die de verzekerde aanvaard zou hebben bij overeenkomst of contract en waaraan hij zich zonder deze overeenkomst of dit contract niet zou hebben blootgesteld ;
- de schade aan ondergrondse leidingen ;
- grondverschuivingen ;
- de schade die veroorzaakt wordt door explosieven, munitie, oorlogstuigen ;
- de schade die veroorzaakt wordt door tribunes ;
- de schade die veroorzaakt wordt door alle rivier- en zeevaartuigen en alle luchttransportmiddelen ;
- de objectieve aansprakelijkheid inzake brand of ontploffing bepaald door de wet van 30 juli 1979 ;
- de schade die haar oorsprong vindt in de aansluitingen met spoorwegen en de installaties voor de overbrenging van elektriciteit, gas of vloeistoffen die zich buiten de omheining van de bedrijfszetels bevinden ;
- de schade die veroorzaakt wordt door producten na hun levering of door werken na hun uitvoering.

Art. 5 - Territoriale uitgestrektheid

De verzekering is geldig over de hele wereld, voor zover de verzekeringsnemer zijn bedrijfszetel in België heeft, met uitsluiting van de in het buitenland gevestigde zetels.

Titel II
VOORWAARDEN DIE EIGEN ZIJN AAN DE
AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING NA
LEVERING VAN PRODUCTEN OF
NA UITVOERING VAN WERKEN

Art. 6 - Schade en gewaarborgde bedragen

6.1 De maatschappij waarborgt :

- de stoffelijke en lichamelijke schade ;
- de immateriële schade die het gevolg is van stoffelijke of lichamelijke schade die door het contract gewaarborgd is.

De immateriële niet-gevolgschade is uitgesloten.

6.2 De waarborg is beperkt tot de bedragen die in de bijzondere voorwaarden worden bepaald. Deze bedragen gelden per schadegeval en per verzekeringsjaar.

De maatschappij komt tegemoet na aftrek van alle contractuele vrijstellingen, die ten laste van de verzekeringsnemer blijven.

Art. 7 - Voorwerp van de verzekering

De waarborg strekt zich uit tot de contractuele en extra-contractuele aansprakelijkheid tegenover derden voor de schade die veroorzaakt wordt door producten na hun levering of door materiële werken of diensten na hun uitvoering, in het kader van de activiteiten bepaald in de bijzondere voorwaarden.

De waarborg is verworven wanneer de schade teweeggebracht wordt door een gebrek van de producten of de werken dat te wijten is aan een vergissing, een vergetelheid, of aan een nalatigheid in het ontwerp, de fabricage, de verwerking, de bereiding of conditionering, het herstel of het onderhoud, de plaatsing, de montage, de assemblage of andere gelijkaardige operaties, het verpakken, de etikettering, de opslag, de verzending, de omschrijving, de specificatie, het aanpakken, de gebruiksaanwijzingen of de waarschuwingen.

Art. 8 - Verduidelijkingen over sommige waarborgen

8.1 Reddingskosten

De maatschappij neemt de reddingskosten ten laste, voor zover het geheel van de schadeloosstelling en van de reddingskosten per verzekeringsnemer en per schadegeval het verzekerde maximumbedrag niet overschrijft.

Boven het verzekerde totaalbedrag zijn de reddingskosten beperkt tot :

1. 20 miljoen BEF (495.787,05 EUR) wanneer het verzekerde totaalbedrag lager is dan of gelijk is aan 100 miljoen BEF (2.478.935,25 EUR) ;
2. 20 miljoen BEF (495.787,05 EUR) plus 20 % van het verzekerde totaalbedrag wanneer dit tussen 100 miljoen BEF (2.478.935,25 EUR) en 500 miljoen BEF (12.394.676,24 EUR) ligt ;
3. 100 miljoen BEF (2.478.935,25 EUR) plus 10 % van het deel van het verzekerde totaalbedrag boven 500 miljoen BEF (12.394.676,24 EUR), met een maximumbedrag van 400 miljoen BEF (9.915.740,99 EUR) reddingskosten.

Deze bedragen zijn gekoppeld aan het indexcijfer der consumptieprijzen met als basisindexcijfer dat van november 1992, namelijk 113,77 (basis 1988 = 100).

De dekking wordt verleend rekening houdend met zowel de definitie als het bedrag van elke betrokken waarborg.

Zijn alleen gedekt :

1. de kosten die voortvloeien uit de maatregelen die de maatschappij heeft gevraagd om de gevolgen van gewaarborgde schadegevallen te voorkomen of te beperken ;
2. de kosten die voortvloeien uit de redelijke maatregelen die de verzekerde spontaan als een goede huisvader en conform de regels van de zaakwaarneming heeft genomen, hetzij om een gewaarborgd schadegeval te voorkomen, hetzij om de gevolgen ervan te voorkomen of te beperken, op voorwaarde :
  - dat deze maatregelen dringend zijn, d.w.z. dat de verzekerde verplicht is ze onmiddellijk te nemen, zonder dat hij de mogelijkheid heeft de maatschappij te verwittigen en haar voorafgaand akkoord te bekomen, op gevaar af de belangen van de maatschappij te schaden ;
  - dat, indien het maatregelen betreft om een gewaarborgd schadegeval te voorkomen, er nakend gevaar dreigt, d.w.z. dat indien deze maatregelen niet genomen zouden worden, er op zeer korte termijn zeker een gewaarborgd schadegeval zou uit voortvloeien.

De verzekerde verbindt zich ertoe de maatschappij onmiddellijk in te lichten over elke getroffen reddingsmaatregel.

Voor zover als nodig wordt gepreciseerd dat de volgende kosten ten laste van de verzekerde blijven :

- de kosten die voortvloeien uit maatregelen om een gewaarborgd schadegeval te voorkomen, terwijl er geen nakend gevaar dreigt of nadat het nakend gevaar geweken is ;
- de kosten die voortvloeien uit de vertraging van de verzekerde, uit zijn verzuim om preventiemaatregelen te nemen die hij eerder had moeten nemen.

8.2 Onderaannemers - leveranciers - wederverkopers

De maatschappij waarborgt de persoonlijke aansprakelijkheid van de verzekeringsnemer wanneer deze in het gedrang komt door het feit van een onderaannemer, een leverancier, wederverkopers en verwerfers van geleverde producten of uitgevoerde werken.

De persoonlijke aansprakelijkheid van al deze personen, tegenover wie de maatschappij in de rechten en vorderingen van de verzekeringsnemer treedt, is altijd uitgesloten.

Art. 9 - Uitsluitingen

Is uitgesloten van de waarborg :

- de schade die voortvloeit uit de aansprakelijkheid die de verzekerde aanvaard zou hebben bij overeenkomst of contract en waaraan hij zich zonder deze overeenkomst of dit contract niet zou hebben blootgesteld ;
- vrijwillig veroorzaakte schade ;
- schade die het gevolg is van een inbreuk op de elementaire normen van voorzichtigheid of veiligheid, van een risico dat vrijwillig wordt aangegaan om de bedrijfskosten te verminderen of de werken te versnellen, van kennelijke beroepsoneerbekwaamheid, van de keuze van aangestelden die duidelijk niet geschikt zijn voor het uit te voeren werk ;
- schade die voortvloeit uit een inbreuk op de wetten, regels of gebruiken die verband houden met de activiteiten van de verzekerde onderneming, terwijl de gevolgen van die inbreuk normaal te voorzien waren voor elke met de materie vertrouwde persoon ;

- schade die te wijten is aan de ontoereikendheid van de tests of controles van producten vooraleer zij in omloop worden gebracht, rekening houdend met de bestaande kennis op technisch en wetenschappelijk gebied ;
- schade die wegens het uitblijven van voorzorgen een herhaling is van gelijkaardige schade die zich reeds eerder voordeed.

De aansprakelijkheid van de verzekeringsnemer die in het geding komt ten gevolge van dergelijke schade die zonder zijn medeweten veroorzaakt werd door niet-leidinggevende aangestelden, blijft echter gewaarborgd, na aftrek van een vrijstelling van 10 % van de schade met een minimum van 25.000 BEF (619,73 EUR) en een maximum van 100.000 BEF (2.478,94 EUR).

Bovendien behoudt de maatschappij in dergelijk geval haar verhaalsrecht tegen de aangestelde die de schade heeft veroorzaakt.

- De kosten voor het herstel of de vervanging van de geleverde producten die gebreken vertonen of voor de verbetering of het overdoen van de slecht uitgevoerde werken evenals de kosten voor het demonteren, afbreken, terugtrekking uit de markt, weer in elkaar zetten, herstellen of terugbetalen van de producten met gebreken en van elk ander voorwerp waarmee dit herstel of deze terugbetaling gepaard gaat ;
- de schade die voortkomt uit het feit alleen dat de geleverde producten of de uitgevoerde werken niet de functies vervullen of niet voldoen aan de behoeften waarvoor zij bestemd zijn, met name doordat zij niet het vereiste prestatievermogen of rendement, noch de vereiste efficiëntie, duurzaamheid, aangepastheid of kwaliteit bezitten ;
- de schade die het gevolg is van het feit dat de verzekerde weigert aan de maatschappij de identiteit en de beschrijving van het betwiste product, de identiteit van de fabrikant, de importateur en de leverancier van het product mee te delen, bovendien en op straffe van verval verbindt de verzekerde zich ertoe gedurende tien jaar vanaf het in verkeer brengen van de producten alle archieven te bewaren waarmee de herkomst van de producten zelf of van de onderdelen ervan kan worden gereconstrueerd ;
- de schade die voortvloeit uit een feit of een gebeurtenis waarvan de verzekeringsnemer bij de onderschrijving van het verzekeringscontract op de hoogte was of had moeten zijn ;
- de gerechtelijke, transactionele, administratieve of economische boeten, de schade die door sommige buitenlandse rechtsstelsels bestempeld wordt als «punitive, indicative and exemplary damages», evenals de kosten voor strafvervolging ;
- de schade die voortkomt uit oorlogen of volksopstanden, oproer, stakingen, lock-out, burgerlijke of politieke onlusten, terreur- of sabotagedaden, tenzij de verzekeringsnemer bewijst dat er geen rechtstreeks noch onrechtstreeks verband bestaat tussen de schade en deze gebeurtenissen ;
- de schade die rechtstreeks of onrechtstreeks te wijten is aan :
  - de wijziging van de atoomkern ;
  - radioactiviteit ;
  - het voortbrengen van ioniserende stralingen van gelijk welke aard ;
  - de uiting van schadelijke eigenschappen van kernbrandstoffen en nucleaire substanties of van radioactieve producten of afvalstoffen.
- de rehabilitatiekosten via publiciteit van de volledig of gedeeltelijk defecte of vermoedelijk defecte producten en alle

gelijkaardige kosten ;

- de kosten voortvloeiend uit de maatregelen om de gebrekkige producten onschadelijk te maken, ondermeer kosten van opsporing van de houders van deze producten en waarschuwing van het publiek ;
- de klachten die steunen op de tienjarige aansprakelijkheid van architecten, raadgevende ingenieurs, studie bureaus en aannemers.

Art. 10 - Territoriale uitgestrektheid

De verzekering heeft betrekking op de activiteit van de in België gevestigde bedrijfszetels van de verzekeringsnemer en dekt de schade die zich in Europa voordoet door het feit van deze activiteit.

Titel III VOORWAARDEN DIE EIGEN ZIJN AAN DE VERZEKERING RECHTSBIJSTAND

Art. 11 - Voorwerp van de verzekering

Onderhavige waarborg heeft als voorwerp :

- a) verhaal uit te oefenen tegen de aansprakelijke derde van een schadegeval, om vergoeding te bekomen voor de lichamelijke en stoffelijke schade die een verzekerde heeft geleden.

Opdat deze waarborg verworven zou zijn, moet het schadegeval zich binnen de perken van de verzekering Burgerrechtelijke Aansprakelijkheid van onderhavig contract situeren en zou het door dit feit ten laste genomen moeten zijn door de maatschappij indien de verzekerde er aansprakelijk voor geweest was. De uitoefening van het verhaalsrecht blijft echter verworven aan de verzekerde in weerwil van de zware fout of opzettelijke daad die toe te schrijven is aan de aansprakelijke derde van het schadegeval.

De waarborg geldt enkel voor geschillen waarbij de verzekerden niet tegenover elkaar staan.

- b) de strafrechtelijke verdediging op zich te nemen van een verzekerde die vervolgd wordt voor :
- een inbreuk op wetten, besluiten, decreten, reglementen ;
  - of voor doodslag of onvrijwillige slagen en verwondingen, naar aanleiding van een schadeverwekkende gebeurtenis die definitief vergoed werd door de verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid van onderhavig contract.

Art. 12 - Prestaties van de verzekering

Indien zich een gewaarborgd schadegeval voordoet :

- onderzoekt het Regelingsbureau met de verzekerde de middelen die in het werk gesteld moeten worden om tot een oplossing te komen ;
- zet het alle stappen om het geschil in der minne te regelen ;
- licht het de verzekerde in over de wenselijkheid om een gerechtelijke of administratieve procedure aan te spannen of eraan deel te nemen.

In functie van de verleende prestaties om tot een oplossing van het geschil te komen, neemt het Regelingsbureau voor rekening van de maatschappij de betaling ten laste van :

- de kosten voor de samenstelling en het beheer van het dossier door zijn tussenkomst ;
- de kosten en erelonen van advocaten, deurwaarders en gerechtelijke deskundigen ;
- de kosten van gerechtelijke en buitengerechtelijke proce-

dures die nodig zijn om de belangen van de verzekerde te verdedigen ;

- de kosten en erelonen van technische adviseurs en met name van raadgevende geneesheren en van experts ;
- de andere kosten zoals voor het ondernemen van stappen, voor onderzoeken en officiële verslagen die nodig zijn om de rechten van de verzekerde te doen gelden ;
- de kosten die de tegenpartij van de verzekerde gemaakt heeft om zijn belangen te verdedigen en die de verzekerde op grond van een gerechtelijke beslissing moet terugbetalen, voor zover zij niet ten laste worden genomen door een verzekeraar die de burgerlijke aansprakelijkheid van de verzekerde dekt.

Artikel 13 - Organisatie van de rechtsbijstand in geval van gewaarborgd schadegeval

13.1 Verplichtingen van de verzekerde bij geschil

Wanneer een geschil ontstaat dat de toepassing van de waarborg met zich kan meebrengen, moet de verzekerde :

- a) binnen de kortst mogelijke tijd op de zetel van het Regelingsbureau schriftelijk aangifte doen van de plaats, de datum, de oorzaken, de omstandigheden en de gevolgen van het geschil evenals van de identiteit en het adres van de getuigen en de benadeelde personen. Deze aangifte moet worden gedaan alvorens een beroep te doen op een mandataris (advocaat, deurwaarder, deskundige, ...) of vooraleer enige gerechtelijke actie te ondernemen ;
- b) spontaan of op verzoek van het Regelingsbureau alle nuttige inlichtingen voor de behandeling van het dossier verstrekken ;
- c) zodra hij ze ontvangt, alle deurwaardersakten, dagvaardingen of procedurestukken overmaken die hem toegestuurd, overhandigd of betekend worden ;
- d) zich ervan onthouden enige rechtstreeks aangeboden vergoeding van de aansprakelijke aan te nemen, zonder zich vooraf tot het Regelingsbureau te hebben gewend ;
- e) zich ervan onthouden kosten en honoraria voor advocaten, experts of deurwaarders te maken zonder voorafgaande toestemming van het Regelingsbureau, behalve bij gerechtvaardigde dringende noodzaak ;
- f) aangifte doen van de eventuele andere verzekeringen die hetzelfde voorwerp hebben en dezelfde risico's betreffen als die welke door dit contract worden gedekt.

Indien de verzekerde één van zijn verplichtingen niet nakomt en er daardoor een nadeel ontstaat voor de maatschappij, kan deze laatste haar prestatie verminderen ten belope van het nadeel dat zij geleden heeft.

De maatschappij kan haar waarborg echter weigeren indien de verzekerde één van zijn verplichtingen met bedrieglijk opzet niet is nagekomen.

13.2 Vrije keuze van de advocaat

De verzekerde kan voor het verdedigen, vertegenwoordigen of dienen van zijn belangen vrij een advocaat kiezen of iedere andere persoon die de kwalificaties bezit welke vereist worden door de wet van toepassing op de procedure :

- wanneer er een beroep moet worden gedaan op een gerechtelijke of administratieve procedure ;
- telkens wanneer er met de maatschappij een belangenconflict optreedt.

Kiest de verzekerde echter een advocaat die niet staat ingeschreven bij een Balie van het Hof van Beroep waar de zaak moet worden gepleit, dan zullen de bijkomende kosten en erelonen die uit deze keuze voortvloeien door de verzekerde gedragen worden. Verandert de verzekerde van advocaat, dan zullen de bijkomende kosten en erelonen die hieruit voortvloeien niet ten laste genomen worden, behalve wanneer deze verandering het gevolg is van redenen die onafhankelijk zijn van de wil van de verzekerde.

In ieder geval moet de verzekerde het Regelingsbureau op de hoogte houden van het verloop van het dossier, zo niet kan de prestatie worden verminderd in de mate dat het Regelingsbureau bewijst dat het hierdoor nadeel ondervindt en voor zover het de advocaat, gekozen door de verzekerde, van deze informatieplicht in kennis heeft gesteld.

Indien het Regelingsbureau van mening is dat de kosten en honoraria van de advocaten, deurwaarders en deskundigen die de verzekerde gekozen heeft, abnormaal hoog liggen, verbindt laatstgenoemde zich ertoe, hetzij bij de tuchtverheid waarvan zij afhangen, hetzij bij de bevoegde rechtbank te vragen dat zij het bedrag ervan zouden vastleggen.

13.3 Objectiviteitsclausule

Wanneer de verzekerde de mening van het Regelingsbureau over de aan te nemen houding om het schadegeval te regelen niet deelt en nadat het Regelingsbureau zijn standpunt of zijn weigering om de stelling van de verzekerde te volgen, heeft medegedeeld, heeft de verzekerde het recht, zonder afbreuk te doen aan de mogelijkheid om een rechtsprocedure aan te spannen, een advocaat naar zijn keuze te raadplegen.

Beaamt de advocaat de thesis van het Regelingsbureau, dan krijgt de verzekerde de helft van de kosten en erelonen van deze raadpleging terugbetaald.

Indien de verzekerde, tegen het advies van deze advocaat in, op zijn kosten een geding aanspant en een beter resultaat bekomt dan wanneer hij het standpunt van het Regelingsbureau had aanvaard, is het Regelingsbureau dat de thesis van de verzekerde niet wilde volgen verplicht zijn waarborg te verstrekken en de kosten en erelonen die ten laste van de verzekerde zouden gebleven zijn, terug te betalen.

Indien de geraadpleegde advocaat de stelling van de verzekerde bevestigt, is het Regelingsbureau verplicht zijn waarborg te verstrekken met inbegrip van de raadplegingskosten en -honoraria, ongeacht de uitslag van het geding.

13.4 Informatie aan de verzekerde

Het Regelingsbureau verbindt zich ertoe, telkens wanneer er een belangenconflict ontstaat of wanneer er onenigheid bestaat over de regeling van een schadegeval, de verzekerde in te lichten over de mogelijkheden die hem respectievelijk door de bepalingen van artikels 13.2 en 13.3 hiervoor worden geboden.

13.5 Subrogatie

De maatschappij treedt in de rechten die de verzekerde tegen wie ook heeft, tot terugbetaling van de kosten en vergoedingen die zij voorgeschoten heeft.

Art. 14 - Uitsluitingen

De waarborg is niet van toepassing :

- a) op de kosten en honoraria van het rechtsgeding, wanneer het schadebedrag in hoofdsom lager ligt dan 5.000 BEF (123,95 EUR) ;

- b) voor geschillen die aan het Hof van Cassatie moeten worden voorgelegd, wanneer het schadebedrag in hoofdsom kleiner is dan 50.000 BEF (1.239,47 EUR) ;
- c) op de schikkingen met het Openbaar Ministerie, de gerechtelijke, transactionele of administratieve boeten noch op de kosten voor strafvervolgning ;
- d) op geschillen die tot de contractuele aansprakelijkheid behoren, behalve indien het schadegeval voortvloeit uit een feit dat op zichzelf reeds aanleiding kan geven tot een burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst ;
- e) op geschillen waarbij andere verzekerde personen dan de verzekeringsnemer hetzij tegen elkaar, hetzij tegen de verzekeringsnemer rechten kunnen doen gelden.

Art. 15 - Onvermogen van de aansprakelijke derde

Wanneer door de verzekerde geleden schade recht geeft op de waarborg RECHTSBIJSTAND en indien de aansprakelijke derde gekend is en zijn onvermogen behoorlijk vastgesteld werd, betaalt de maatschappij de vergoeding die de rechtbank definitief aan de verzekerde heeft toegekend, zelfs indien de schade opzettelijk werd toegebracht of het gevolg is van een zware fout.

Deze waarborg is verworven voor zover de benadeelde geen aanspraak kan maken op de vergoeding van zijn schade bij een particulier of openbaar organisme.

Een vrijstelling van 5.000 BEF (123,95 EUR) blijft ten laste van de verzekerde. De objectiviteitsclausule (artikel 13.3) is van toepassing op onderhavige waarborg.

Art. 16 - Verzekerd bedrag

De waarborg is per schadegeval verworven ten belope van het bedrag dat in de bijzondere voorwaarden vermeld staat, ongeacht het aantal betrokken verzekerden.

Art. 17 - Territoriale uitgestrektheid

17.1 B.A. Bedrijf

De waarborg geldt in de hele wereld.

17.2 B.A. na levering van producten of na uitvoering van werken

De waarborg geldt in Europa.

Titel IV BEPALINGEN DIE VOOR ALLE WAARBORGEN GELDEN

Art. 18 - Risicobeschrijving

- a) De verzekeringsnemer is verplicht bij het sluiten van de overeenkomst nauwkeurig alle hem bekende omstandigheden mede te delen die hij redelijkerwijze moet beschouwen als gegevens die van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het risico door de maatschappij. Indien op sommige schriftelijke vragen van de maatschappij niet wordt geantwoord, bijvoorbeeld de vragen die in het verzekeringsvoorstel voorkomen, en indien de maatschappij toch de overeenkomst heeft gesloten, kan zij zich, behalve in geval van bedrog, later niet meer op dat verzuim beroepen. Hetzelfde geldt indien de maatschappij de overeenkomst heeft afgesloten zonder behoorlijk ingevuld verzekeringsvoorstel.
- b) Wanneer het opzettelijk verzwijgen of het opzettelijk onjuist meedelen van gegevens over het risico de maatschappij misleidt bij de beoordeling van dat risico, is de verzekeringsovereenkomst nietig. De premies die vervallen zijn tot op het ogenblik waarop de maatschappij kennis heeft

gekregen van het opzettelijk verzwijgen of het opzettelijk onjuist meedelen van gegevens, komen haar toe.

- c) Wanneer het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens niet opzettelijk geschiedt, stelt de maatschappij, binnen de termijn van een maand, te rekenen van de dag waarop zij van het verzwijgen of onjuist meedelen van gegevens kennis heeft gekregen, voor de overeenkomst te wijzigen met uitwerking op de dag waarop zij kennis heeft gekregen van het verzwijgen of het onjuist meedelen.

Indien de maatschappij echter het bewijs levert dat zij het risico nooit zou hebben verzekerd, kan zij de overeenkomst opzeggen binnen de termijn van een maand, te rekenen van de dag waarop zij van het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens kennis heeft gekregen.

Indien het voorstel tot wijziging van de overeenkomst wordt geweigerd door de verzekeringsnemer of indien, na het verstrijken van de termijn van een maand te rekenen vanaf de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet aanvaard wordt, kan de maatschappij de overeenkomst opzeggen binnen vijftien dagen.

Art. 19 - Wijziging van het risico

In de loop van de overeenkomst, heeft de verzekeringsnemer, onder de voorwaarden van art. 18, de verplichting de nieuwe omstandigheden of de wijzigingen van de omstandigheden aan te geven die van aard zijn om een aanmerkelijke en blijvende verzwareing van het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet te bewerkstellingen.

- a) Wanneer het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet zo verzwaard is dat de maatschappij, indien de verzwareing bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, op andere voorwaarden zou hebben verzekerd, moet zij binnen een termijn van een maand, te rekenen vanaf de dag waarop zij van de verzwareing kennis heeft gekregen, de wijziging van de overeenkomst voorstellen met terugwerkende kracht tot de dag van de verzwareing.

Indien het voorstel tot wijziging van de verzekeringsovereenkomst wordt geweigerd door de verzekeringsnemer of indien, bij het verstrijken van een termijn van een maand te rekenen vanaf de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet wordt aanvaard, kan de maatschappij de overeenkomst opzeggen binnen vijftien dagen.

Indien de maatschappij het bewijs levert dat zij het verzwaarde risico in geen geval zou hebben verzekerd, kan zij de overeenkomst opzeggen binnen een termijn van een maand, te rekenen vanaf de dag waarop zij van de verzwareing kennis heeft gekregen.

- b) Wanneer gedurende de loop van de overeenkomst het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet aanzienlijk en blijvend verminderd is en wel zo dat de maatschappij, indien de vermindering bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, onder andere voorwaarden zou hebben verzekerd, staat zij een overeenkomstige vermindering van de premie toe vanaf de dag waarop zij van de vermindering van het risico kennis heeft gekregen. Indien de contractanten het over de nieuwe premie niet eens worden binnen een maand na de aanvraag tot vermindering door de verzekeringsnemer, kan deze laatste de overeenkomst opzeggen.

Art. 20 - Sancties bij schadegeval

- a) In geval van opzettelijk verzwijgen of opzettelijk onjuist meedelen van gegevens over het risico, zowel bij het sluiten van de overeenkomst als in de loop ervan, kan de maatschappij haar dekking weigeren bij een schadegeval en de premies, vervallen tot op het ogenblik waarop de maatschappij kennis heeft gekregen van het bedrieglijk verzuim,

komen haar toe als schadevergoeding.

- b) In geval van onopzettelijk verzwijgen of onopzettelijk onjuist meedelen van gegevens over het risico, zowel bij het sluiten van de overeenkomst als in de loop ervan, dit kunnen verweten worden aan de verzekeringsnemer, kan de maatschappij haar prestatie verminderen bij een schadegeval op basis van de verhouding tussen de betaalde premie en de premie die de verzekeringsnemer zou hebben moeten betalen indien hij het risico naar behoren had meegedeeld.

Indien de maatschappij echter het bewijs levert dat zij het risico in geen geval zou hebben verzekerd, wordt haar prestatie bij een schadegeval beperkt tot het betalen van een bedrag dat gelijk is aan alle betaalde premies.

Art. 21 - Preventie en controle

De verzekeringsnemer maakt dat hij alle nodige maatregelen treft en laat treffen om schade te voorkomen.

Hij moet toelaten dat de afgevaardigden die belast zijn met het onderzoek van de preventie maatregelen zijn onderneming bezoeken.

De maatschappij behoudt zich het recht voor het verzekerde risico en de aangiften die haar werden gedaan, te controleren. Alle documenten die in aanmerking kunnen komen voor hun controle, moeten ter beschikking van de maatschappij of van haar afgevaardigden worden gesteld.

Art. 22 - Verandering van verzekeringsnemer

22.1 Overlijden van de verzekeringsnemer

In geval van overgang van het verzekerde belang ten gevolge van het overlijden van de verzekeringsnemer, gaan de rechten en verplichtingen uit het verzekeringscontract over op de nieuwe houder van dat belang.

De nieuwe houder van het verzekerde belang en de verzekeraar kunnen evenwel kennis geven van de beëindiging van het contract, de eerste bij een ter post aange tekende brief, binnen drie maanden en veertig dagen na het overlijden, de tweede bij een ter post aangetekende brief binnen drie maanden te rekenen vanaf de dag waarop hij kennis heeft gekregen van het overlijden.

22.2 Faillissement van de verzekeringsnemer

In geval van faillissement van de verzekeringsnemer blijft de verzekering bestaan ten voordele van de massa van de schuldeisers, die jegens de verzekeraar instaan voor de betaling van de premies of bijdragen die nog moeten vervallen na de faillietverklaring.

Niettemin hebben de verzekeraar en de curator van het faillissement het recht het contract op te zeggen. Evenwel kan de opzegging van het contract door de verzekeraar slechts gebeuren ten vroegste drie maanden na de faillietverklaring, terwijl de curator van het faillissement dit slechts kan gedurende de drie maanden na de faillietverklaring.

22.3 Gerechtig akkoord door boedelafstand door de verzekeringsnemer

In geval van gerechtelijk akkoord door boedelafstand door de verzekeringsnemer blijft de verzekering bestaan ten voordele van de massa van schuldeisers zolang niet alle activa te gelde gemaakt zijn door de vereffenaar. Deze laatste en de verzekeraar kunnen evenwel in onderlinge overeenstemming het verzekeringscontract beëindigen.

De premie of bijdrage wordt betaald door de vereffenaar en behoort tot de voorschotten die bij voorrang afgenomen worden van het onder de schuldeisers te verdelen bedrag.

PREMIES

Art. 23 - Aard van de premie

De premie of bijdrage is forfaitair of wordt na het vervallen van de termijn afgerekend.

De forfaitaire premie of bijdrage wordt bij het sluiten van het contract vastgesteld in functie van het aantal tewerkgestelde personen. Zij kan in dezelfde verhouding variëren als het basisloon plafond, dat overeenkomstig de wet op de arbeidsongevallen wordt vastgesteld. Zij is vooruit betaalbaar op de vervaldag die in de bijzondere voorwaarden wordt vermeld.

De verzekeringsnemer verbindt zich ertoe elke wijziging van de elementen waarop de premieberekening wordt gebaseerd bij de maatschappij aan te geven.

Art. 24 - Premieberekening

24.1 Indien de premie herzienbaar is, vermelden de bijzondere voorwaarden de elementen waarop de premie wordt berekend, zoals de bezoldigingen, het omzetcijfer,...

24.2 Als de premie of een deel ervan in functie van de bezoldigingen wordt berekend, bestaat het aan te geven cijfer uit de brutobezoldigingen die de verzekeringsnemer aan de in het bedrijf tewerkgestelde personen uitkeert ; als derden personeel aan de verzekeringsnemer hebben uitgeleend, bestaat het bovendien uit het bedrag van de aan dit personeel uitgekeerde brutobezoldigingen.

Het door de verzekeringsnemer aangegeven bedrag van de facturen van de onderaannemers wordt ten belope van 75 % aan de bezoldigingen toegevoegd. Door bezoldiging verstaat men de brutobezoldiging zonder enige inhouding, inclusief de voordelen. De sommen die aan de arbeiders worden uitgekeerd als vakantiegeld, hoeven niet vermeld te worden op de loonaangifte die in artikel 26 van de algemene voorwaarden wordt bedoeld.

De maatschappij vervangt ze door het percentage dat door de wetgeving inzake de jaarlijkse vakantie wordt bepaald.

Aanvullende vakantietoelagen en alle sommen die een bestanddeel zijn van het loon maar niet rechtstreeks door de verzekeringsnemer worden betaald, worden in voorkomend geval aangegeven in de vorm van een percentage.

Voor personeelsleden die jonger zijn dan 18 jaar en voor leerjongens, zelfs onbezoldigde, wordt de premie berekend op basis van het gemiddelde loon van de meerderjarige werknemers uit de beroepscategorie waartoe zij zouden behoren bij hun meerderjarigheid of bij het verstrijken van de leerovereenkomst, tenzij het werkelijke loon hoger ligt dan het loon van de meerderjarige werknemers.

Voor personen wier bezoldiging uit fooien bestaat, moet de aangegeven bezoldiging overeenstemmen met het werkelijke loon, zonder lager te zijn dan de forfaitaire bezoldiging die in aanmerking wordt genomen voor de berekening van de sociale-zekerheidsbijdragen.

24.3 Als de premie of een deel ervan in functie van het omzetcijfer wordt berekend, bestaat het aan te geven cijfer uit het bedrag van de facturen, inclusief belastingen, met betrekking tot de tijdens de beschouwde periode geleverde producten of uitgevoerde werken.

Het door de verzekeringsnemer aangegeven bedrag van de facturen van de onderaannemers wordt ten belope van 75 % aan het omzetcijfer toegevoegd.

24.4 De premie wordt bepaald door het bedrag van de bezoldigingen of het omzetcijfer te vermenigvuldigen met

de premievoet die van toepassing is op elk van de risico's van de onderneming.

24.5 De premies, zelfs de forfaitaire, worden verhoogd met iedere belasting, taks en retributie die door om het even welke overheid onder enigerlei benaming vastgesteld wordt of moet worden.

Art. 25 - Provisionele premie

Wanneer de premie na vervallen termijn afgerekend wordt, is bij vooruitbetaling een provisionele premie betaalbaar op de vervaldagen die in de bijzondere voorwaarden worden vermeld en voor de eerste keer bij de inwerkingtreding van het contract.

Behoudens strijdige overeenkomst moet de provisionele premie binnen de dertig dagen na de uitnodiging tot betaling worden betaald.

Die premie is gelijk aan het in de bijzondere voorwaarden vastgestelde bedrag van de geschatte premie na verlopen termijn. Zij wordt berekend op basis van de bezoldigingen die de verzekeringsnemer het jaar voordien betaald heeft en van het omzetcijfer dat hij toen gerealiseerd heeft of, indien zijn onderneming pas opgericht is, volgens een in gemeen overleg gemaakte schatting.

De provisionele premie wordt aangepast telkens als de laatste definitieve premie 20 % hoger of lager ligt dan de laatst gekende provisionele premie.

De provisionele premie wordt aangerekend op de betaling van de gehele of van een deel van de definitieve premie of bijdrage.

Art. 26 - Loon- en omzetaangifte

De bezoldigingen en het omzetcijfer worden aan de maatschappij aangegeven door de verzekeringsnemer of zijn lasthebber, bij voorkeur door middel van de loonstaat die hij haar ieder jaar of bij het verstrijken van een in de bijzondere voorwaarden bepaalde kortere termijn toestuur.

De verzekeringsnemer of zijn lasthebber verplicht er zich toe haar de loonstaat terug te sturen binnen de twee maanden volgend op het einde van elke verzekeringsperiode.

Art. 27 - Ontstentenis van aangifte

Indien de lonen en het omzetcijfer niet worden aangegeven, kan na een termijn voor aanmaning per aangetekende brief, ambtshalve een afrekening worden gemaakt van de premie die berekend wordt door de bezoldigingen en het omzetcijfer op basis waarvan de vorige premie werd berekend met 50 % te verhogen of, indien het de eerste afrekening betreft, door de bij het totstandkomen van het contract aangegeven bezoldigingen en omzet met 50 % te verhogen.

Die ambtshalve afrekening geschiedt onverminderd het recht van de maatschappij de aangifte te eisen of de betaling te bekomen op basis van de werkelijke lonen en omzet, ten einde de rekening van de verzekeringsnemer te regulariseren.

Komt de verzekeringsnemer deze verplichting niet na, dan kan de maatschappij een einde stellen aan het contract onder de voorwaarden van artikel 38.

Art. 28 - Controle van de aangifte

De maatschappij behoudt zich het recht voor de verzekerde onderneming te bezoeken, de aangiften van de verzekeringsnemer of van zijn lasthebber te controleren en zelfs om zich in zijn plaats te stellen om de loon- en omzetaangifte op te maken.

Te dien einde verbindt de verzekeringsnemer zich ertoe alle aan fiscale of sociale controle onderworpen bescheiden en individuele rekeningen ter beschikking van de maatschappij

of van haar afgevaardigde te stellen; de maatschappij beschikt over deze mogelijkheid gedurende drie jaar na het einde van het contract.

Komt de verzekeringsnemer deze verplichting niet na, dan kan de maatschappij een einde stellen aan het contract.

De personen die belast zijn met die controle verbinden zich tot strikte geheimhouding.

Art. 29 - Betalingswijze van de premie

De premie is haalbaar. Het verzenden van het verzoek tot betaling aan de verzekeringsnemer heeft dezelfde waarde als het aan huis of op zijn maatschappelijke zetel aanbieden van de kwijting.

De definitieve premie is betaalbaar binnen de dertig dagen na de uitnodiging tot betaling.

Wanneer de premie niet rechtstreeks aan de maatschappij wordt betaald, is de premie- of bijdragebetaling aan de verzekeringsproducent die houder is van de door de maatschappij opgestelde kwijting, bevrijdend.

De geldigheidsdatum is hierbij ofwel de datum waarop de kwijting wordt afgegeven, ofwel die waarop één van de financiële rekeningen van de maatschappij of van de gevolmachtigde producent gecrediteerd is.

Art. 30 - Niet-betaling van de premie

a) Niet-betaling van de premie

Niet-betaling van de premie of bijdrage op de vervaldag kan aanleiding geven tot schorsing van de dekking of tot opzegging van het contract, op voorwaarde dat de verzekeringsnemer in gebreke is gesteld.

De waarborg vangt pas aan na betaling van de eerste premie of bijdrage.

b) Aanmaning tot betaling

De in punt a) bedoelde ingebrekestelling geschiedt bij een ter post aangetekende brief.

Daarbij wordt aangemaand de premie of bijdrage te betalen binnen de termijn die in de ingebrekestelling wordt bepaald. Die termijn mag niet korter zijn dan vijftien dagen te rekenen vanaf de dag volgend op de afgifte van de aangetekende brief bij de post.

De ingebrekestelling herinnert aan de vervaldatum van de premie en aan de gevolgen van niet-betaling binnen de gestelde termijn.

c) Inwerkingtreding van de schorsing van de dekking of van de opzegging van het contract

De schorsing of de opzegging hebben slechts uitwerking na het verstrijken van een termijn die niet korter mag zijn dan vijftien dagen, te rekenen vanaf de dag volgend op de afgifte van de aangetekende brief bij de post.

Als de dekking geschorst is, wordt als gevolg van de betaling van de achterstallige premies of bijdragen door de verzekeringsnemer, in voorkomend geval vermeerderd met de interesten, een einde gemaakt aan die schorsing.

De maatschappij die haar waarborgverplichting heeft geschorst, kan het contract opzeggen indien zij zich het recht daartoe heeft voorbehouden in de ingebrekestelling; in dat geval wordt de opzegging van kracht bij het verstrijken van een termijn die niet korter mag zijn dan 15 dagen te rekenen vanaf de eerste dag van de schorsing.

Indien de maatschappij zich in de ingebrekestelling de mogelijkheid om het contract op te zeggen niet voorbehouden, dan kan de opzegging slechts plaatsvinden na een nieuwe aanmaning die conform de bepalingen van punt

b) hierboven is gedaan.

d) Gevolgen van de schorsing ten aanzien van de nog te vervallen premies of bijdragen

De schorsing van de waarborg doet geen afbreuk aan het recht van de maatschappij om de later nog te vervallen premies of bijdragen te eisen, op voorwaarde dat de verzekeringsnemer in gebreke gesteld werd overeenkomstig punt b). In dat geval herinnert de ingebrekestelling aan de schorsing van de waarborg.

Het recht van de maatschappij is evenwel beperkt tot de premies of bijdragen voor twee opeenvolgende jaren.

e) Bij laattijdige betaling van de definitieve of provisionele premie is vanaf de dag van de ingebrekestelling die in de eerste alinea wordt vermeld, de wettelijke interest verschuldigd.

f) Zolang de schorsing duurt, blijft de verzekeringsnemer ertoe gehouden de lonen en het omzetcijfer volgens de bepalingen van het contract aan te geven en verstuurt de maatschappij de afrekeningen van de premies of bijdragen.

Art. 31 - Wijzigingen van verzekeringsvoorwaarden en tarieven

Wanneer de maatschappij haar verzekeringsvoorwaarden en haar tarief of louter haar tarief wijzigt, past zij het onderhavige contract aan op de eerstvolgende jaarlijkse vervalddag. Zij stelt de verzekeringsnemer ten minste 90 dagen vóór deze vervalddatum op de hoogte van deze aanpassing. De verzekeringsnemer kan het contract echter opzeggen binnen de 30 dagen volgend op de kennisgeving van de aanpassing. Daardoor eindigt het contract op de eerstvolgende jaarlijkse vervalddag.

De opzeggingsmogelijkheid bepaald in de eerste alinea bestaat niet wanneer de wijziging van het tarief of van de verzekeringsvoorwaarden voortvloeit uit een door de bevoegde overheid opgelegde algemene aanpassingsoperatie die in haar toepassing voor alle maatschappijen gelijk is.

SCHADEGEVALLEN

Art. 32 - Schadeaangifte

Elk schadegeval moet zodra mogelijk, en ten laatste 8 dagen nadat het zich heeft voorgedaan, schriftelijk worden aangegeven bij de maatschappij of bij iedere andere persoon die daartoe wordt aangeduid in de bijzondere voorwaarden. Deze verplichting rust op al de verzekerden waarvan de aansprakelijkheid in het gedrang zou kunnen komen.

Indien een laattijdige aangifte nadeel berokkent aan de maatschappij, zal deze laatste haar tussenkomst verminderen ten belope van het nadeel dat zij heeft ondervonden, behalve indien de verzekerde aantoonde dat het schadegeval zo spoedig als redelijkerwijze mogelijk was, werd aangegeven.

De aangifte moet in de mate van het mogelijke de oorzaken, omstandigheden en vermoedelijke gevolgen van het schadegeval vermelden, evenals de naam, voornamen en woonplaats van de getuigen en van de benadeelde personen.

Art. 33 - Verplichtingen van de verzekerde

a) De verzekerde moet de maatschappij zonder verwijl alle nuttige inlichtingen verstrekken en antwoorden op alle vragen die hem worden gesteld om de omstandigheden en de omvang van het schadegeval te kunnen vaststellen.

b) De verzekerde moet de maatschappij of om het even welke andere persoon die daartoe wordt aangeduid in de bijzondere voorwaarden alle oproepen, dagvaardingen en in het algemeen alle gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken bezorgen binnen de 48 uur na de afgifte of betekening ervan.

c) De verzekerde moet alle redelijke maatregelen nemen om de gevolgen van het schadegeval te voorkomen en te beperken.

d) Elke erkenning van verantwoordelijkheid, elke schikking, schadebepaling, belofte tot schadeloosstelling, betaling die de verzekerde heeft gedaan zonder schriftelijke toestemming van de maatschappij, kan niet tegen haar worden ingeroepen. Het erkennen van feiten of het verstrekken van eerste geldelijke of medische hulp door de verzekerde kunnen voor de maatschappij geen grond opleveren om haar dekking te weigeren.

Indien de maatschappij nadeel ondervindt doordat de verzekerde één van bovengenoemde verplichtingen niet nakomt, heeft zij het recht een vermindering van haar prestatie te eisen ten belope van het nadeel dat zij ondervonden heeft.

Indien de verzekerde de bedoelde verplichtingen niet bedrieglijk opzet niet is nagekomen, kan de maatschappij haar dekking afwijzen.

Art. 34 - Leiding van het geschil

a) Vanaf het ogenblik dat de maatschappij tot het geven van dekking is gehouden en voor zover deze wordt ingeroepen, is zij verplicht zich achter de verzekerde te stellen binnen de grenzen van de dekking.

Ten aanzien van de burgerrechtelijke belangen en in zover de belangen van de maatschappij en van de verzekerde samenvallen, heeft de maatschappij het recht om, in de plaats van de verzekerde, de vordering van de benadeelde te bestrijden. Zij kan deze laatste vergoeden indien daartoe grond bestaat.

De tussenkomsten van de maatschappij houden geen enkele erkenning in van aansprakelijkheid vanwege de verzekerde en zij mogen hem geen nadeel berokkenen.

b) Wanneer de verzekerde bij verzuim niet verschijnt of zich niet onderwerpt aan een door de rechtbank bevolen onderzoeksverrichting, moet hij de schade die de maatschappij zou hebben geleden vergoeden.

Art. 35 - Verplichtingen van de maatschappij

a) Tot beloop van de dekking betaalt de maatschappij de in hoofdsom verschuldigde schadevergoeding.

De maatschappij betaalt de interest op de in hoofdsom verschuldigde schadevergoeding.

De maatschappij betaalt de kosten betreffende burgerlijke rechtsvorderingen evenals de honoraria en kosten van de advocaten en deskundigen, doch enkel in de mate dat deze kosten door haar zelf of met haar toestemming werden gemaakt of, ingeval van een belangenconflict dat niet aan de verzekerde te wijten is, voor zover deze kosten niet onredelijk zijn gemaakt.

De hierboven vermelde interesten en kosten worden integraal door de maatschappij gedragen, voor zover het geheel van de schadeloosstelling en van de interesten en kosten per verzekeringsnemer en per schadegeval het verzekerde totaalbedrag niet overschrijdt.

Boven het verzekerde totaalbedrag zijn de interesten en kosten beperkt tot :

1. 20 miljoen BEF (495.787,05 EUR) wanneer het verzekerde totaalbedrag lager is dan of gelijk is aan 100 miljoen BEF (2.478.935,25 EUR) ;
2. 20 miljoen BEF (495.787,05 EUR) plus 20 % van het verzekerde totaalbedrag wanneer dit tussen 100 miljoen BEF (2.478.935,25 EUR) en 500 miljoen BEF (12.394.676,24 EUR) ligt ;

3. 100 miljoen BEF (2.478.935,25 EUR) plus 10 % van het deel van het verzekerde totaalbedrag boven 500 miljoen BEF (12.394.676,24 EUR), met een maximumbedrag van 400 miljoen BEF (9.915.740,99 EUR) interesten en kosten.

Deze bedragen zijn gekoppeld aan het indexcijfer der consumptieprijzen met als basisindexcijfer dat van november 1992, namelijk 113,77 (basis 1988 = 100).

b) De waarborg van het contract slaat op de schade gevallen tijdens de duur van het contract en strekt zich uit tot vorderingen die na het einde van het contract worden ingediend.

Art. 36 - Subrogatie van de maatschappij

De maatschappij die de vergoeding heeft betaald, wordt ten belope van het bedrag hiervan in de rechten en rechtvorderingen van de verzekerde of de begunstigde gesteld tegen de aansprakelijke derden.

Indien de indeplaatsstelling door toedoen van de verzekerde of de begunstigde geen gevolg kan hebben ten voordele van de maatschappij, kan deze van hem de terugbetaling vorderen van de betaalde schadevergoeding in de mate van het geleden nadeel.

De indeplaatsstelling mag geen nadeel berokkenen aan de verzekerde of de begunstigde die slechts gedeeltelijk vergoed zou zijn. In dat geval kan hij, bij voorrang bij de maatschappij, zijn rechten uitoefenen voor wat hem nog verschuldigd is.

De maatschappij heeft geen verhaal op de bloedverwanten in de rechte opgaande of nederdalende lijn, de echtgenoot en de aanverwanten in de rechte lijn van de verzekerde, noch op de bij hem inwonende personen, zijn gasten en zijn huispersoneel, behoudens kwaad opzet.

De maatschappij kan evenwel verhaal uitoefenen op de in het vorige lid genoemde personen, voor zover hun aansprakelijkheid daadwerkelijk door een verzekeringsovereenkomst is gedekt.

DUUR - BEEINDIGING - OPZEGGING - KENNISGEVING

Art. 37 - Duur van het contract

Het contract wordt gesloten voor de duur van één jaar. Het wordt stilzwijgend van jaar tot jaar verlengd, tenzij het door één van beide partijen ten minste drie maanden vóór het verstrijken van de lopende periode wordt opgezegd.

Art. 38 - Beëindiging - Opzegging

38.1 Het contract eindigt van rechtswege :

- a) op de datum van de definitieve stopzetting van de activiteiten van de onderneming ;
- b) op de datum vanaf dewelke de maatschappij niet meer gemachtigd is overeenkomstig de wet.

38.2 De maatschappij kan het contract opzeggen :

- a) tegen het einde van elke verzekeringsperiode overeenkomstig artikel 37 ;
- b) in geval van opzettelijk verzwijgen of opzettelijk onjuist meedelen van gegevens in de risicobeschrijving, zowel bij het sluiten van het contract als in de loop ervan ;
- c) in geval van onopzettelijk verzwijgen of onopzettelijk onjuist meedelen van gegevens in de risicobeschrijving bij het sluiten van het contract, onder de voorwaarden bepaald in artikel 18 en, in geval van risicoverzwaren, onder de voorwaarden bepaald in artikel 19 ;

d) in al de gevallen van verandering van verzekeringsnemer die bedoeld worden in artikel 22 van de algemene voorwaarden ;

e) bij niet-betaling door de verzekeringsnemer van de premies, bijpremies of bijkomende kosten volgens artikel 30 van de algemene voorwaarden, of bij gebrek aan loonaangiften binnen de in het verzekeringscontract vastgestelde termijn volgens artikel 27 van de algemene voorwaarden ;

f) na elke schadeaangifte, maar ten laatste één maand na de betaling of weigering tot betaling van de vergoeding ;

g) bij uitvaardiging van nieuwe wettelijke bepalingen die een weerslag hebben op de burgerlijke aansprakelijkheid van de verzekerden of op de verzekering van deze aansprakelijkheid ;

h) bij niet-naleving van artikels 21 en 28 tot regeling voor de maatschappij van een recht om het verzekerde risico en de aangiften voor de premieberekening te controleren ;

i) indien de verzekeringsnemer weigert de door de maatschappij noodzakelijk geachte preventiemaatregelen te treffen.

38.3 De verzekeringsnemer kan het contract opzeggen :

a) tegen het einde van elke verzekeringsperiode conform artikel 37 ;

b) na elke schadeaangifte, maar ten laatste een maand nadat de maatschappij hem in kennis heeft gesteld van de betaling of weigering tot betaling van de vergoeding ;

c) in geval van risicovermindering, onder de voorwaarden bepaald in artikel 19 ;

d) wanneer er tussen de onderschrijvingsdatum en de aanvangsdatum van het contract meer dan een jaar verloopt. Deze opzegging moet ten laatste drie maanden vóór de aanvangsdatum van het contract worden betekend ;

e) indien zowel de verzekeringsvoorwaarden als het tarief of alleen het tarief worden gewijzigd, overeenkomstig artikel 31 van de algemene voorwaarden ;

f) in de gevallen van verandering van verzekeringsnemer die in artikels 22.2 en 22.3 van de algemene voorwaarden worden bedoeld.

Art. 39 - Opzeggingswijze

De opzegging geschiedt bij gerechtsdeurwaardersexploot, per aangetekend schrijven of door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs.

Behalve in de gevallen bedoeld in artikels 30, 31 en 37 heeft de opzegging slechts uitwerking na het verstrijken van een termijn van een maand te rekenen vanaf de dag volgend op de betekening of de datum van het ontvangstbewijs of, indien een aangetekende brief wordt verstuurd, te rekenen vanaf de dag na de afgifte ervan bij de post.

De opzegging van het contract door de maatschappij na schadeaangifte wordt van kracht bij de kennisgeving ervan wanneer de verzekeringsnemer of de verzekerde één van de verplichtingen die ontstaan zijn naar aanleiding van het schadegeval, niet is nagekomen met de bedoeling de maatschappij op te lichten.

Het premiegedeelte dat overeenstemt met de periode na de aanvangsdatum van de opzegging wordt door de maatschappij terugbetaald.

Art. 40 - Mededelingen en kennisgevingen

Om geldig te zijn, moeten de mededelingen en kennisgevingen die voor de maatschappij bestemd zijn aan haar zetel in België, aan het in het contract vermelde adres of aan het later door de maatschappij meegedeelde adres gericht worden.

De mededelingen en kennisgevingen van de maatschappij aan de verzekeringsnemer worden geldig verzonden op het laatste door de maatschappij gekende adres.

Elke klacht over de overeenkomst kan worden gericht :
aan de Ombudsman van de Beroepsvereniging der Verzekeringsondernemingen, de Meeûsquare, 29 te 1000 Brussel, of aan de Controledienst der Verzekeringen, Kortenberglaan, 61 te 1000 Brussel,
onverminderd de mogelijkheid een gerechtelijke procedure aan te spannen.